

**Δωρεές στο Δημόσιο:
Ενθάρρυνση της εθνικής
και κοινωνικής προσφοράς**

12/03/2025

Νέο Πλαίσιο για δωρεές προς το Δημόσιο, σχολάζουσες κληρονομίες, ιδρύματα, κοινωφελείς περιουσίες

Μητρώο Ευεργετών
και Δωρητών

Φορολογικά
κίνητρα για τις
δωρεές προς το
Δημόσιο και
ευνοϊκή
αντιμετώπιση
ιδρυμάτων

Αντιμετώπιση του
ζητήματος με τις
σχολάζουσες
κληρονομίες

Τέρμα στους
γραφειοκρατικούς
ελέγχους για τη
λειτουργία των
ιδρυμάτων

Ευελιξία στη
λειτουργία του
Ζαπείου Μεγάρου

ΔΩΡΕΕΣ

1. Πρόβλημα: Γραφειοκρατία, καθυστερήσεις και ελλιπής καταγραφή για τις δωρεές προς το Δημόσιο

1

Ελλιπής παρακολούθηση των δωρεών και αναγνώριση των δωρητών: Δεν υπάρχει ενιαία καταγραφή των δωρεών προς το Δημόσιο – από τις δωρεές της τελευταίας 5ετίας έχουν καταγραφεί μόλις 211 δωρεές, ύψους 101 εκατ. ευρώ

2

4 στάδια αποδοχής δωρεάς με μέση διάρκεια 4 μήνες: αρμόδιος Υπουργός, Συμβούλιο Κληροδοτημάτων, Γενική Διευθύντρια Δημόσιας Περιουσίας, έγκριση Υπουργού Οικονομικών για απαλλαγή από ΦΠΑ

3

Γραφειοκρατικές διαδικασίες (7 τουλάχιστον διαφορετικές προϋποθέσεις) για την υλοποίηση δωρεών σε χρήμα, με αποτέλεσμα την αποθάρρυνση των δωρητών

4

Οι υποψήφιοι δωρητές δεν ξέρουν πού να απευθυνθούν και ποιες δωρεές θα πιάσουν τόπο

1. Λύση: Τέρμα στη γραφειοκρατία για τις δωρεές προς το Δημόσιο (1/2)

Καθιερώνεται Εθνικό Μητρώο Ευεργετών και Δωρητών, που είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας δωρεών, μεριμνά για την προβολή των δωρητών, συλλέγει τις ανάγκες από κάθε δημόσιο φορέα και τις παρουσιάζει στους δωρητές

Η πρόταση δωρεάς από τον δωρητή και η αποδοχή της από τον δωρεοδόχο γίνεται **μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας δωρεών**

Ο υποψήφιος δωρητής εισέρχεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δωρεών και συμπληρώνει μία πρότυπη σύμβαση (θα είναι διαθέσιμες: μία για αγαθά, μία για υπηρεσίες, μία για έργα)

Δίνεται ακόμα η δυνατότητα στους υποψήφιους δωρητές να αναρτήσουν δική τους σύμβαση ή πρόταση δωρεάς, χωρίς να ακολουθήσουν την πρότυπη σύμβαση (πχ για μεγάλες συμβάσεις ή σε άλλη γλώσσα)

Ο αρμόδιος Υπουργός (ή ο υπάλληλος που έχει εξουσιοδοτηθεί) αποδέχεται τη δωρεά, χωρίς να παρεμβάλλονται άλλα στάδια

1. Λύση: Τέρμα στη γραφειοκρατία για τις δωρεές προς το Δημόσιο (2/2)

1. Ορισμένες δωρεές που καλύπτονται από απόρρητο, κυρίως προς το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, μπορούν να γίνονται εκτός πλατφόρμας

2. Δεν συμμετέχει το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στην αποδοχή της δωρεάς

3. Όταν ο δωρητής δωρίζει χρήματα με σκοπό την απόκτηση αγαθού ή υπηρεσίας ή την εκτέλεση δημόσιου έργου, έχει το δικαίωμα να καθορίσει πώς θα επιλεγεί ο ανάδοχος

4. Επιτρέπεται η προβολή του δωρητή (όχι η διαφήμιση των προϊόντων του), ενώ στο τέλος κάθε έτους θα εκδίδεται ανακοίνωση με τα ονόματα και τις δωρεές των ευεργετών και των δωρητών

5. Η Αρχή για το ξέπλυμα έχει διαρκή και πλήρη πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα + ενημερώνεται αυτόματα για δωρεές άνω των 500.000 ευρώ

2. Φορολογικά κίνητρα για τις δωρεές προς το Δημόσιο και ευνοϊκή φορολογική αντιμετώπιση ιδρυμάτων

Καταργείται ο φόρος για τις δωρεές
προς κοινωφελή ιδρύματα (0,5%)

Καταργείται ο φόρος εισοδήματος
για τα ενεργά κοινωφελή ιδρύματα (22%)
(σε 2 φάσεις)

Επεκτείνεται η έκπτωση της δωρεάς από το φορολογητέο
εισόδημα των δωρητών, η οποία ισχύει ήδη
για τις δωρεές προς το Δημόσιο, ώστε να καλύπτει
και τις δωρεές προς νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου

Αντικαταχρηστική διάταξη: καθιέρωση τεκμηρίων
από τα οποία συνάγεται ότι το ίδρυμα δεν εξυπηρετεί
κοινωφελείς σκοπούς, αλλά είναι όχημα φοροδιαφυγής
(πχ ποσοστό εσόδων που κατευθύνεται σε δαπάνες «διοίκησης,
χρήση ακινήτων/πολυτελών οχημάτων από ιδρυτές ή συγγενείς αυτών)

ΣΧΟΛΑΖΟΥΣΕΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ

3. Πρόβλημα: Αδυναμία καταγραφής, εκτίμησης και αξιοποίησης των σχολαζουσών κληρονομιών

Σχολάζουσες είναι οι κληρονομίες μέχρι να οριστικοποιηθεί το κληρονομικό δικαίωμα του Δημοσίου, επειδή είτε κάποιος έχει πεθάνει χωρίς συγγενείς είτε αυτοί αποποιήθηκαν

1

Σήμερα υπάρχουν καταγεγραμμένες 6.500 εκκρεμείς κληρονομίες (4.500 σχολάζουσες και 2.000 υπό εκκαθάριση)

2

Η ενημέρωση του Δημοσίου για όσους αποβιώνουν χωρίς κληρονόμους δεν γίνεται συστηματικά: συνήθως λόγω μη πληρωμής λογαριασμών (πχ κοινόχρηστα ή ΔΕΗ)

3

Το Δημόσιο δεν γνωρίζει ποια είναι η οικονομική αξία των εκκρεμών κληρονομιών (σχολάζουσες και υπό εκκαθάριση)

4

Το Δημόσιο δεν αξιοποιεί τις κληρονομίες που του καταλείπονται, παραμένουν ανεκμετάλλευτα πολλά ακίνητα αντί να αξιοποιούνται για στεγαστική πολιτική

3. Λύση: Άμεση αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου και αξιοποίηση των ακινήτων από κληρονομίες

1. Μέσω του Μητρώου Πολιτών το Δημόσιο διαπιστώνει ότι δεν υπάρχουν άλλοι συγγενείς που θα μπορούσαν να κληρονομήσουν (όπως συμβαίνει με τη διακοπή σύνταξης) – αυτόματη ενημέρωση για αποποιήσεις μέσω διαλειτουργικότητας με το Υπουργείο Δικαιοσύνης

2. Πρώτο βήμα:
Η άμεση πιθανολόγηση της αξίας της περιουσίας, από πιστοποιημένους εκτιμητές του σχετικού Μητρώου (είτε εταιρίες είτε φυσικά πρόσωπα), πριν τον ορισμό κηδεμόνα σχολάζουσας κληρονομίας και εκκαθαριστή

3. Επιτάχυνση της διαδικασίας εκκαθάρισης, ανάλογα με την πιθανολογούμενη αξία του ενεργητικού:

- μέχρι 20.000 ευρώ: Αποκεντρωμένες Διοικήσεις με συνδρομή εταιρίας,
- πάνω από 1 εκατ. ευρώ: ελεγκτικές εταιρίες, τα ενδιάμεσα δικηγόροι – λογιστές και ελεγκτικές εταιρίες από το σχετικό Μητρώο

4. Αξιοποίηση των ακινήτων που καταλείπονται μετά την εκκαθάριση για τη στεγαστική πολιτική του κράτους

ΙΔΡΥΜΑΤΑ

4. Πρόβλημα: Τα ιδρύματα αντιμετωπίζονται ως «στενό Δημόσιο»

1

Στην Ελλάδα είναι καταγεγραμμένα περίπου 700 ιδρύματα και ένας μεγαλύτερος αριθμός που δεν επικαιροποιεί τα στοιχεία του

2

Οι δαπάνες των ιδρυμάτων ακολουθούν ουσιαστικά το δημόσιο λογιστικό (απαραίτητη σύνταξη και έγκριση προϋπολογισμού, που προβλέπει συγκεκριμένη δαπάνη) – οι προμήθειες γίνονται με διαδικασίες παρόμοιες με των δημόσιων προμηθειών

3

Απαιτείται έγκριση από την εποπτεύουσα αρχή (είτε ΥΠΕΘΟΟ είτε Αποκεντρωμένη Διοίκηση) για σοβαρές συναλλαγές του ιδρύματος – το κράτος υποκαθιστά τη βούληση των οργάνων που όρισε ο διαθέτης

4

Δεν υπάρχει ειδικό πλαίσιο για ιδρύματα τα οποία αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα, που να επιτρέπει την οικονομική τους ανάταξη

5

Η ακίνητη περιουσία των ιδρυμάτων είναι αποκομμένη από τη στεγαστική πολιτική (καταγεγραμμένη αντικειμενική αξία ακινήτων 235 εκατ. ευρώ)

4. Λύση: Τα ιδρύματα θα λειτουργούν ως κανονικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, χωρίς γραφειοκρατία - με κανόνες διαφάνειας

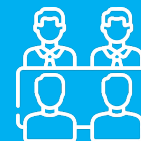
1. Τα ιδρύματα δεν υποβάλλουν προϋπολογισμό και απολογισμό, αλλά ισολογισμό εγκεκριμένο από ορκωτούς ελεγκτές – οι προμήθειές τους απελευθερώνονται

2. Κανόνες διαφάνειας ως αντιστάθμιση: τα ιδρύματα αξιοποιούν το Εθνικό Μητρώο Ευεργετών και Δωρητών για τις συναλλαγές τους, με αποτέλεσμα την καταγραφή και διατήρηση των συναλλαγών για οποιονδήποτε έλεγχο απαιτείται

3. Ως αντιστάθμιση επίσης: παρέχεται στην εποπτεύουσα αρχή η δυνατότητα να αντικαθιστά διοίκηση ιδρύματος που δεν αξιοποιεί τα περιουσιακά του στοιχεία ή ενεργεί αντίθετα με τη βούληση του διαθέτη

4. Διάκριση μεταξύ ενεργών και αδρανών ιδρυμάτων: τα φορολογικά κίνητρα ισχύουν μόνο για τα ενεργά ιδρύματα – αδρανή: τα ιδρύματα τα οποία δεν υποβάλλουν οικονομικές καταστάσεις για 3 χρόνια

5. Δυνατότητα για νέο ξεκίνημα στα αδρανή ιδρύματα: διορισμός διοίκησης όταν ελλείπει και συμφωνητικό εξυγίανσης από την πλειοψηφία των πιστωτών (παλιό «άρθρο 44 1892/1990»)

6. Ειδικό πλαίσιο για τη σύμπραξη ιδρυμάτων με τον δημόσιο τομέα γενικότερα, αλλά και ειδικότερα για τη στεγαστική πολιτική

5. Ευελιξία στη λειτουργία του Ζαπείου Μεγάρου

Πρόβλημα:

Το Ζάππειο Μέγαρο
(Επιτροπή Ολυμπίων και
Κληροδοτημάτων) ως νομικό
πρόσωπο δημοσίου δικαίου
διέπεται από ένα
ανελαστικό πλαίσιο
λειτουργίας,
ενώ σε αυτό εργάζονται
μόλις 12 άτομα,
χωρίς διευθυντή

Λύση

1

Το Ζάππειο μετατρέπεται
σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου

2

Εξαιρείται από τον δημόσιο τομέα
σε σχέση με τους κανόνες για τις προσλήψεις
(εξομοίωση με ΕΕΣΥΠ)

3

Εξαιρείται επίσης από τις ειδικές ρυθμίσεις
για τις προμήθειες, τηρουμένων βέβαια
των κανόνων του ενωσιακού δικαίου

4

Θα ληφθεί πρόνοια, ενόψει και της Ελληνικής
Προεδρίας της ΕΕ, να προσληφθεί
ένας βασικός πυρήνας στελεχών

